

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені
С.З. Гжицького

Факультет Ветеринарної гігієни, економіки та права
Кафедра Реабілітації та здоров'я людини

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

(підпис) Пелень Р.А.
(ПІП)

«25» 06 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 34 «ОСНОВИ ЕРГОТЕРАПІЇ»
(код і назва освітньої компоненти)

рівень вищої освіти «Бакалавр»
(назва освітнього рівня)
галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(назва галузі знань)
спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
(назва спеціальності)
освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія»
(назва)
вид дисципліни Обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

Львів – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи ерготерапії» для студентів 2 курсу СП Б-О. спеціальності 227 «Фізична терапія та ерготерапія», за освітньою програмою «Фізична терапія та ерготерапія»

Укладачі:

В.о.зав.каф., доцент, к.фіз.вих
Асистент кафедри
(посада, науковий ступінь та ачене звання)

Івасик Н.О.
Кравчук Т.А.
(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри реабілітації та здоров'я людини
протокол від «24» 06 2021 року № 23

В.о. завідувача кафедри реабілітації та здоров'я людини

Б
(підпис)

(Івасик Н.О.)
(прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
(назва спеціальності)

протокол № 6 від «24» 06 2021 р.

Голова НМКС Б Івасик Н.О.
(підпис, прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної ради факультету БТЕІ
(назва факультету)

протокол № 8 від «24» 06 2021 р.

Голова НМРФ Н О Сливка Н.Б.
(підпис, прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету

протокол № 3 від «25» 06 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Всього годин
	Денна форма навчання
Кількість кредитів/годин	3 кредити/90 годин
Усього годин аудиторної роботи	30
в т.ч.:	
• лекційні заняття, год.	10
• практичні заняття, год.	
• лабораторні заняття, год.	20
• семінарські заняття, год.	-
Усього годин самостійної роботи	60
Вид контролю	залік

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:– 40 %

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни:

метою є формування знань, умінь і навичок у студентів з питань та основних принципів і положень, викладених в розділах та темах робочої програми щодо основ основних підходів ерготерапії осіб з різними нозологіями та віку.

Вивчення освітньої компоненти «Основи ерготерапії» ґрунтується на таких засвоєних освітніх компонентах: «Основи практичної діяльності у фізичній реабілітації з ознайомчою практикою», «Біомеханіка та клінічна кінезіологія», «Теорії і технології оздоровчо-рекреаційної активності» та ін.

Здобуті знання з «Основи ерготерапії» є основою для вивчення наступних освітніх компонент: «Реабілітація при неврологічних захворюваннях», «Медична психологія», «Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при порушенні діяльності нервової системи» та ін.

2.2. Завдання навчальної дисципліни (ЗК, СК(ФК))

Вивчення освітньої компоненти передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей:

загальні компетентності: (з ОПП розділу «Програмні компетентності» з шифрами):

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

фахові компетентності: (з ОПП розділу «Програмні компетентності» з шифрами):

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів, тем	Кількість годин				
	денна форма навчання (ДФН)				
	усього	у тому числі			
л		п	лаб.	с. р.	
Тема 1. Ерготерапія як нова спеціальність в системі охорони здоров'я України. Науково-доказова практика в ерготерапії. Основні напрямки ерготерапії	18	2	4	-	12
Тема 2 Функціональне оцінювання та обстеження ерготерапевта	18	2	4	-	12
Тема 3. Ерготерапевтичне втручання для пацієнтів з різними типами функціональних порушень	20	2	6	-	12
Тема 4. Використання технічних допоміжних засобів і сучасних технологій	18	2	4	-	12
Тема 5. Ерготерапія у громаді	16	2	2	-	12
Усього	90	10	30	-	60

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин
		ДФН
1	Ерготерапія як нова спеціальність в системі охорони здоров'я України. Роль ерготерапевта у системі реабілітаційної допомоги. Основні поняття та принципи, мета і завдання ерготерапії. Професійні обов'язки ерготерапевта Науково-доказова практика в ерготерапії. Основні напрямки ерготерапії	2
2	Функціональне оцінювання та обстеження ерготерапевта	2
3	Ерготерапевтичне втручання для пацієнтів з різними типами функціональних порушень	2
4	Використання технічних допоміжних засобів і сучасних технологій. Принципи універсального дизайну	2
5	Ерготерапія у громаді	2
Усього годин		10

3.3. Практичні (лабораторні, семінарські) заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин
1	Ерготерапія як нова спеціальність в системі охорони здоров'я України. Роль ерготерапевта у системі реабілітаційної допомоги. Основні поняття та принципи, мета і завдання ерготерапії. Професійні обов'язки	2

	ерготерапевта	
2	Науково-доказова практика в ерготерапії. Рівні доказів. Впровадження науково-обґрунтованої практики в професійній діяльності. Термінологія	2
3	Основні напрямки ерготерапії. Протипокази та покази до занять ерготерапією. Організація та облаштування кабінету ерготерапії. Складання заняттєвого профілю особи	2
4	Функціональне оцінювання та обстеження ерготерапевта. Аналіз заняттєвої активності	2
5	Функціональне оцінювання та обстеження ерготерапевта. Стратегія втручання ерготерапевта при порушеннях когнітивних функцій	2
6	Функціональне оцінювання та обстеження ерготерапевта. Стратегія втручання ерготерапевта при неврологічних порушеннях	2
7	Ерготерапія пацієнтів з руховими порушеннями	2
8	Ерготерапія в геріатрії та педіатрії	2
9	Процес призначення, випробування та тренування використання технічних допоміжних засобів	2
10	Принципи універсального дизайну	2
11	Ерготерапія у громаді. Оцінювання помешкання. Повернення до праці 2	2
12	Ерготерапія у сфері психічного здоров'я	2
	Усього	24

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми та короткий зміст за навчальною програмою	Кількість годин
1	Понятійний апарат ерготерапії. Складання глосарію термінів	6
2	Ключові моделі практики та структури процесу ерготерапії: Канадська модель виконання завдання, РЕО, МОНО	8
3	Оцінювання дрібної моторики за допомогою стандартизованих тестів. Ерготерапевтичне оцінювання пацієнтів з порушенням когнітивних функцій	6
4	Ерготерапія пацієнтів з руховими порушеннями, нейророзвиваючі підходи. Ерготерапевтичні моделі й підходи, що використовуються для пацієнтів з психосоціальними розладами	8
5	Принципи вибору колісного крісла для особи з інвалідністю.	4
6	Активний відпочинок	4
	Усього	36
	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	18
	Усього годин	54

4. Індивідуальні завдання

Для покращення поточного контролю студентам пропонуються на вибір теми творчих робіт:

1. Організація процесу професійного втручання в ерготерапії..
2. Сфери застосування ерготерапії

5. Методи навчання

Вивчення предмету проводиться за допомогою наступних методів:

- викладання лекційного матеріалу;
- використання навчального наглядного обладнання (таблиць, стендів, муляжів тощо);
- використання презентацій, відеофільмів;
- розв'язування тестів, ситуаційних задач;
- проведення практичних досліджень та оцінка їх результатів;
- науково-дослідна робота;
- самостійна робота студентів.

Основними видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- лекції;
- лабораторні заняття;
- самостійна позааудиторна робота студентів (СРС).

6. Методи контролю

Згідно з вимогами Положення про організацію навчального процесу в Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (2015) система оцінювання знань студентів передбачає два види контролю - поточний та підсумковий.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті, зміст якого узгоджується з темою цього заняття. Основними видами контролю знань є тестові контрольні роботи та усне опитування. Результати контрольної роботи оцінюються за чотирьох бальною шкалою («2», «3», «4», «5»).

Поточний контроль та оцінювання знань студентів з тем самостійної роботи здійснюється під час проведення тестового контролю на відповідному аудиторному занятті.

Підсумковий контроль засвоєння та оцінювання знань студентів проводиться після закінчення вивчення ними програми навчальної дисципліни шляхом виставлення їм заліку.

До цього виду контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Успішність студента оцінюється за 100-бальною шкалою під час проведення поточного та підсумкового контролю знань, яким є залік.

Поточний контроль проводиться протягом семестру шляхом усного опитування, тестового і письмового контролю, перевіркою виконання тем самостійної роботи тощо.

Максимальна кількість балів за засвоєння розділів дисципліни протягом семестру становить 100:

100 (ПК) – 100 максимальних балів з поточного контролю, які може набрати студент за семестр.

$$ПК = \frac{100 \cdot CA3}{5} = 20 \cdot CA3$$

- CA3 – середнє арифметичне значення усіх одержаних студентом оцінок;

- *max ПК* – максимально можлива кількість балів за поточний контроль у відповідному семестрі дорівнює 100 балів;

- 5 – максимально можливе *САЗ*

Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою. Оцінювання рівня знань студентів проводиться за наведеною нижче шкалою.

Критерії оцінювання знань студентів

- 5 – «відмінно» – студент виявляє особливі здібності, має високий показник знань матеріалу дисципліни, правильно використовує набуті знання для побудови відповідей, володіє термінологією, самостійно розкриває власну думку.

- 4 – «добре» – студент правильно і глибоко розуміє питання дисципліни, вміє проявити знання, зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію, має власний підхід до розкриття поставленого питання.

- 3 – «задовільно» – студент висвітлює незначну частину теоретичного матеріалу дисципліни, не повністю виявляє знання і розуміння основних положень, основну частину відповідей відтворює на репродуктивному рівні.

- 2 – «незадовільно» – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного поняття, відповіді невірні, що демонструють незрозуміння суті питань дисципліни.

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/незараховано».

Вираховування підсумкової оцінки та переведення її в бали можна зробити з допомогою таблиці 1. Кожній сумі балів відповідає оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 1.

Шкала оцінювання успішності студентів

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою		За шкалою ЄCTS
	Екзамен, диференційований залік	Залік	
90 – 100	Відмінно	Зараховано	A
82 – 89	Добре		B
74 – 81			C
64 – 73	Задовільно		D
60 – 63			E
35 – 59	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання		FX
0 – 34	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		F

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентів у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/незараховано».

У зв'язку з тим, що для студентів заочної форми навчання співвідношення обсягу годин, відведених на аудиторні заняття та самостійну роботу має значні відмінності від денної форми (для кожної дисципліни визначається навчальною та робочою програмами), відповідно є відмінності у розподілі балів для дисциплін та критеріїв оцінювання.

Розподіл балів для дисциплін, які завершуються *заліком*:

$$30 \text{ (ПК)} + 70 \text{ (ТСР)} = 100$$

30 (ПК) - 30 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент під час настановної та лабораторно-екзаменаційної сесії.

70 (ТСР) - бали за виконання тематичної самостійної роботи у міжсесійний період за програмою курсу.

Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування, письмового експрес-контролю (наприклад, на лекціях), комп'ютерного тестування, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях тощо.

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Підручники та навчальні посібники;
2. Конспект лекцій з дисципліни;
3. Мультимедійні презентації для проведення лекцій;
4. Матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях;
5. Тестові контрольні питання для поточного контролю знань;
6. Навчальні таблиці і схеми.

9. Рекомендована література

Базова

1. Барден І., Фогель А., Водражке Г. Домашня опіка хворих та немічних. Великий довідник видавництва "ТРИАС". – Львів: Стрім, 2000. – 316 с.
2. Бармашина Л. Формування середовища життєдіяльності для маломобільних груп населення. К.: Союз-Реклама, 2000 р. 89 с.
3. Белова А. Н., Щепетова О. Н. Шкали, тесты и опросники в медицинской реабилитации. – М.: Антидор, 2002. – 440 с.
4. Introduction to Occupational Therapy. Forth Edition. Jane Clifford O'Brien. 2010, 3-40.
5. Duncan ES. Skills and processes in occupational therapy. Foundations for Practice in Occupational Therapy. London: Churchill Livingstone. 2011. 288p.
6. Foster M. Theoretical frameworks. Occupational Therapy and Physical Dysfunction: Principles, Skills and Practice. London: Churchill Livingstone. 2002. 688p.

Допоміжна

1. Данчак І.О., Лінда С.М. Пристосування житлового середовища до потреб людей з обмеженими фізичними можливостями. – Л.: Вид-во Нац.ун-ту "Львівська політехніка", 2002. – 127 с.
2. Діамант Рейчел. Вправи для занять з дітьми: як діяти вдома батькам малих дітей. – Львів: Наутілус, 2000. – 110 с.
3. Helen Lohman. Occupational Therapy with Elders. Strategies for the COTA. 2006
4. Anne McIntyre and Anita Atwal, 2005, Occupational Therapy and Older People

10. Інформаційні ресурси

Нормативною базою вивчення вказаної дисципліни є навчальна програма, навчальний план та робоча програма дисципліни. Джерелами інформаційних ресурсів вивчення дисципліни є:

- Інтернет-зв'язок;
- Бібліотеки:

1. Бібліотека ЛНУВМ та БТ: м. Львів, вул. Пекарська, 50
2. Львівська наукова бібліотека ім. Стефаніка НАН України: вул. Стефаніка, 2; тел. 74-43-72
3. Львівська обласна наукова бібліотека: просп. Шевченка, 13; тел. 74-02-26
4. Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ: вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41
5. Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки: вул. Мулярська, 2а; тел. 72-05-81